

Zadanie nr 3.13 – Wytworzenie materiałów wyjściowych jabłoni (*Malus domestica* Borkh.) o jednolitej barwie skórki, owocujących corocznie oraz odpornych na parcha jabłoni.

Kierownik zadania: dr inż. Mariusz Lewandowski

Cele zadania:

1. wytworzenie nowych cennych materiałów wyjściowych jabłoni o jednolitej barwie skórki (zielone, żółte lub czerwone) i zróżnicowanej porze dojrzewania owoców, zdolnych do samoregulacji owocowania oraz odpornych lub mało podatnych na parcha jabłoni (kontynuacja oceny materiałów hodowlanych jabłoni otrzymanych w latach poprzednich oraz realizacja nowych programów hodowlanych),
2. identyfikacja sekwencji genomowych, skorelowanych z badanymi cechami, jako potencjalne markery molekularne, przydatne do selekcji najcenniejszych genotypów.

Zakres rzeczowy zadania i przyjęte cele w 100% zrealizowano zgodnie z założeniami na rok 2024 r.

Wykonano 15 kombinacji krzyżowań, zapyłono 2 260 kwiatów, zebrano 439 owoców i wydobyto 2 955 nasion; wyprodukowano w szklarni/ kontynuowano uprawę w tunelu 833 siewek jednorocznych i 1 041 siewek dwuletnich oraz 2 664 siewek rosnących na podkładce M.9; w kwaterach selekcyjnych oceniano 8 847 siewek; rozmnożono 5 pojedynków wyselekcjonowanych w poprzednim roku; oceniano 211 klonów selekcyjnych; wyselekcjonowano 5 najcenniejszych klonów w celu ich rozmnożenia; prowadzono 3 doświadczenia odmianowo-porównawcze i 2 doświadczenia demonstracyjno-wdrożeniowe.

Rozmnożono materiał roślinny 4 klonów jabłoni hodowli IO-PIB (Nr 23 ('Wars') – J-2002-25-03 – 'Sawa' x 'Rubin'), Nr 64 ('Goldin') – J-2002-21 – 'Rubin' x 'Gold Milenium', Nr 28 – J-2003-11-04 – 'Gold Milenium' x 'Szampion', Nr 58 – J-2004-29 – 'J-79' x 'Rubinola') i 3 odmian standardowych ('Szampion', 'Idared' i 'Free Redstar') do testowania podatności na zarazę ogniową. Obserwacje rozwoju zarazy ogniowej na pędach oraz pomiary długości porażonej części pędów wykonano po 2, 4 i 6 tygodniach od inokulacji. Najmniej porażonych pędów po inokulacji zawiesiną wysoko wirulentnego dzikiego szczepu bakterii *Erwinia amylovora* Ea 659 obserwowano u odmiany 'Free Redstar', natomiast najbardziej podatne okazały się odmiany 'Szampion' i 'Idared' oraz klon 'Nr 58'.

Do badań rejestrowych COBORU zgłoszono nową odmianę jabłoni o numerze hodowlanym J-2002-21-02 (klon nr 36, rodowód: 'Rubin' x 'Gold Milenium', proponowana nazwa 'GOBIN'). Dla tej odmiany opracowano także metodą SSR profil/metkę identyfikacyjną oraz ofertę wdrożeniową.

Weryfikację tożsamości genetycznej (potwierdzenie pochodzenia z planowanego krzyżowania) przeprowadzono dla 5 wyselekcjonowanych genotypów mieszańcowych, uzyskanych w programach krzyżowań prowadzonych w IO-PIB. Wykorzystano 10 sekwencji oligonukleotydowych komplementarnych do fragmentów mikrosatelitarnych (SSR) genomu *Malus*. Profile DNA porównano z formami rodzicielskimi (PCA i UPGMA). Zróżnicowanie genetyczne dla badanej puli roślin oszacowano w zakresie 22 – 92%. Oceniono profile ekspresyjne dwóch genów (PR1a i PR2), związanych z odpowiedzią roślin na porażenie *E. amylovora* oraz dwóch genów (MdP321783 i MdP196401), aktywowanych pod wpływem stresu abiotycznego (mróz). Analiza różnicowa liczby transkryptów wytypowanych genów kandydujących potwierdziła zależność ich aktywności w odniesieniu: (i) do tempa (godzin) rozwoju i postępu procesu chorobotwórczego oraz kształtowania odpowiedzi roślin na porażenie *E. amylovora* już na wczesnym etapie rozwoju choroby, a także (ii) zależność aktywności badanych genów od genotypu rośliny i kompleksowy sposób regulacji cechy mrozoodporności, zależny od krzyżowanych form rodzicielskich. Dla klonów 36 oraz 41 sporządzono metki identyfikacyjne (*DNA fingerprinting*).

W ramach zadania 3.13 w 2024 r. wykonano następujące prace:

1) Wykonanie programu krzyżowań z wykorzystaniem różnych form rodzicielskich o komplementarnych cechach fenotypowych i użytkowych oraz zbiorów owoców, pozyskiwanie i wysiew nasion;

Oceniono wzrost i owocowanie 26 odmian i klonów jabłoni, jako potencjalnych form rodzicielskich przydatnych do nowych programów krzyżowań. Ocenianymi genotypami były: 'Ligol', 'Ligol Red', 'Ligol Spur', 'Ligolina', 'Gold Milenium', 'Free Redstar', 'Melfree', 'Trinity', 'Baya Marisa', 'Baya Franconia', 'Szampion', 'Topaz', 'Pink Braeburn', 'Pinokio', 'Zestar', 'Early Szampion', 69 (J-2003-05 – 'Melfree' x 'Sawa'), 7 (J-2003-11-01 – 'Gold Milenium' x 'Szampion'), 14 (J-2002-09-01 – 'Gold Milenium' x '6518 *Malus floribunda* 821'), 16 (J-2004-14 – 'Melfree' x 'Topaz'), 1 (J-2002-21-01 –

'Rubin' x 'Gold Milenium'), 64 (J-2002-21 – 'Rubin' x 'Gold Milenium'), 23 (J-2002-25-03 – 'Sawa' x 'Rubin'), 28 (J-2003-11-04 – 'Gold Milenium' x 'Szampion'), 41 (J-2002-14-01 – 'J-79' x 'Szampion') i 162 (J-2010-24-02 – 'Ligolina' x 'Rajka').

Wykonano 15 kombinacji krzyżowań z użyciem 12 form rodzicielskich ('Ligol', 'Ligol Red', 'Pink Braeburn', 'Pinokio', 'Gold Milenium', 'Free Redstar', 'Szampion', 'Trinity', 'Zestar', 'Baya Marisa', 'Baya Franconia' i klon 28), zapylono 2 260 kwiatów. Zebrano 439 owoców, z których wydobyto 2 955 nasion.

2) Produkcja siewek w szklarni i wysokim, nieogrzewanym tunelu foliowym;

W szklarni wyprodukowano 833 siewki jabłoni, z nasion otrzymanych w roku 2023, które przesadzono do cylindrów foliowych, napełnionych mieszaniną substratu torfowego (warzywnego) i ziemi kompostowej (w proporcji 1:1). Rośliny ustawiono w wysokim, nieogrzewanym tunelu foliowym, bez dodatkowego doświetlania.

W tunelu foliowym prowadzono także uprawę 1 041 dwuletnich siewek jabłoni, wyprodukowanych z nasion otrzymanych w roku 2022.

3) Przeszczenie siewek na karłową podkładkę M.9;

W lutym wykonano zimowe szczepienie w rękę 2 664 siewek na karłową podkładkę M.9, po wcześniejszej ich selekcji na parcha i mączniaka jabłoni. Następnie szczepy te posadzono do pojemników foliowych, napełnionych mieszaniną substratu torfowego (warzywnego) i ziemi kompostowej (w proporcji 1:1) i ustawiono w wysokim, nieogrzewanym tunelu foliowym, bez dodatkowego doświetlania. W ramach bieżących prac, wykonywano zabiegi ochrony roślin i zabiegi pielęgnacyjne.

4) sadzenie siewek w połowej kwaterze selekcyjnej, pielęgnacja i ocena siewek;

Jesienią, 2 664 siewek rosnących na podkładce M.9 posadzono w hodowlanej kwaterze selekcyjnej w SD w Dąbrowicach. Kontynuowano uprawę, wykonano ocenę siły wzrostu, a także intensywności kwitnienia i owocowania 8 847 dotychczas uzyskanych siewek oraz wyselekcjonowano 5 pojedynków: J-2009-17 (4) ('Topaz' x 'Trinity'), J-2017-12 (3) ('Melfree' x 'Pinova'), J-2019-04 (27) ('Szampion' x 'Ligol'), J-2020-12 (57) ('Szampion' x 'Trinity'), J-2020-13 (184) ('Trinity' x 'Free Redstar'), które odznaczają się jednolitą barwą skórki, małą podatnością na parcha i mączniaka jabłoni, wysoką jakością owoców, późną porą dojrzewania owoców oraz zdolnością do samoregulacji owocowania.

5) Oznaczanie (wybór) i rozmnażanie siewek (pojedynków) będących nośnikami pożądanych cech dla założenia kolekcji klonów;

Rozmnożono metodą tradycyjną (szczepienie na podkładce M.9) 5 perspektywicznych pojedynków wyselekcjonowanych w roku 2023: J-2016-04-01 (46) ('Free Redstar' x 'Ligol Red'), J-2016-06-01 (6) ('Free Redstar' x 'Sunrise'), J-2017-02-01 (4) ('Free Redstar' x 'Pinokio'), J-2018-12-01 (11) ('Melfree' x 'Ligol'), J-2018-20-01 (40) ('Ligol Red' x 'Trinity'). Pojedynki te odznaczają się małą podatnością na parcha i mączniaka jabłoni, wysoką jakością owoców, późną porą dojrzewania owoców oraz zdolnością do samoregulacji owocowania. Jesienią rośliny posadzono w połowej kolekcji klonów w Sadzie Pomologicznym w Skierniewicach.

6) Ocena wartości produkcyjnej klonów selekcyjnych w kolekcji klonów;

Oceniono siłę wzrostu (wysokość i średnica pędu) i intensywność kwitnienia oraz owocowanie 211 klonów rosnących w kolekcji klonów IO-PIB.

Rozmnożono materiał roślinny 4 klonów jabłoni hodowli IO-PIB (Nr 23 ('Wars') – J-2002-25-03 – 'Sawa' x 'Rubin'), Nr 64 ('Goldin') – J-2002-21 – 'Rubin' x 'Gold Milenium', Nr 28 – J-2003-11-04 – 'Gold Milenium' x 'Szampion', Nr 58 – J-2004-29 – 'J-79' x 'Rubinola') i 3 odmian standardowych ('Szampion', 'Idared' i 'Free Redstar') do testowania podatności na zarazę ogniową (inokulacja szczepem bakterii *Erwinia amylovora* Ea 659).

Najmniej porażonych pędów obserwowano u odmiany 'Free Redstar'. Najbardziej podatne okazały się odmiany 'Szampion' i 'Idared' oraz klon 'Nr 58'. Nowo wyselekcjonowane klony nr 64 ('Goldin') i nr 28 odznaczały się średnią wrażliwością na czynnik chorobotwórczy.

Ocenę profili ekspresyjnych, przeprowadzono dla genów z grupy pathogenesis related genes (PR1a i PR2), regulujących odpowiedź rośliny na czynniki chorobotwórcze.

U odmian 'Goldin' i 'Idared', odnotowano relatywnie wyższą aktywność genu PR1a w materiale skolekcjonowanym 120 godzin po inokulacji. Dla wszystkich ocenianych odmian istotne zróżnicowanie w liczbie transkryptu, zależne od okresu po inokulacji roślin, oszacowano dla genu PR-2 (najwyższe dla odmian 'Szampion', po 42 godzinach od inokulacji, 'Free Redstar' odpowiednio po 42 i 72; a w przypadku odmiany 'Idared' oraz klonu 58 – po 120 godzinach od inokulacji).

7) Wyznaczanie klonów, spełniających wymogi materiałów wyjściowych do hodowli nowych odmian o pożądanym cechach i ich rozmnażanie w celu założenia hodowlanego doświadczenia porównawczego;

Wypytowano 5 najcenniejszych klonów w celu ich rozmnożenia i założenia doświadczenia odmianowo-podkładowego: Nr 180 (J-2009-27 – 1999 F004 M03 Szwecja), Nr 181 (J-2013-03-01 – 'Ariwa' x 'Rajka'), Nr 182 (J-2013-02-01 – 'Ariwa' x 'Sunrise'), Nr 183 (J-2010-27 – 'Free Redstar' x 'Idared'), Nr 184 (J-2012-18-01 – 'Free Redstar' x 'Rajka'). W grudniu pobrano zrazy do wykonania zimowego szczepienia w rękę.

8) Szczegółowa ocena wartości produkcyjnej najbardziej wartościowych genotypów w doświadczeniach porównawczych, z możliwością zgłoszenia ich do badań rejestrowych COBORU, jako potencjalne nowe odmiany jabłoni, z uwzględnieniem badań laboratoryjnych (analiza zawartości składników bioaktywnych w owocach) oraz molekularnych (molekularna weryfikacja tożsamości genetycznej i statusu zdrowotności mieszańców pod kątem chorób wirusowych);

Kontynuowano 3 doświadczenia odmianowo-porównawcze:

1. **Jabłoń – 1/2012** - doświadczenie porównawcze z 17 klonami jabłoni na podkładce M.9; odmianami standardowymi są: 'Ligolina', 'Szampion' i 'Topaz'.
Najintensywniej kwitły drzewa odmiany standardowej 'Szampion' oraz klonu J-2004-14. Najwyższy plon z drzewa otrzymano dla klonu J-2004-14, a największe owoce wytwarzał klon J-9805-01. Najsilniej rosły drzewa klonu J-2002-21-01, zaś najsłabiej J-9805-03 i odmiany standardowej 'Szampion'.
2. **Jabłoń – 1/2015** - doświadczenie odmianowo-porównawcze z klonami jabłoni na podkładce M.9 – obejmujące 5 klonów: Nr 70 ('J-2003-11'), Nr 22 ('J-2003-11-02'), Nr 26 ('J-2003-11-05'), Nr 28 ('J-2003-11-04'), Nr 69 ('J-2003-05'). Odmianami standardowymi są 'Szampion' i 'Gold Milenium'.
Najintensywniej kwitły i najlepiej plonowały drzewa klonu Nr 28 (J-2003-11-04). Największe owoce wytwarzał klon Nr 69 (J-2003-05). Ponadto, najsilniej rosły drzewa klonu Nr 69 (J-2003-05), najsłabiej klonu Nr 70 (J-2003-11).
3. **Jabłoń – 1/2016** - doświadczenie porównawcze z 11 klonami jabłoni: 21 (J-2002-050), 41 (J-2002-14-01), 44 (J-2002-10-01), 46 (J-2004-13), 47 (J-2002-15-02), 52 (J-2002-15-01), 58 (J-2004-29), 24 (J-2003-11-01), 28 (J-2003-11-04), 23 (J-2002-25-03), 36 (J-2002-21-01) na podkładce M.9; odmianami standardowymi są: 'Szampion' i 'Gold Milenium'.
Najintensywniej kwitły i najlepiej plonowały drzewa klonu Nr 28 (J-2003-11-04). Największe owoce wytwarzał klon Nr 23 (numer hodowlany J-2002-25-03 (rodowód: 'Sawa' x 'Rubin', proponowana nazwa 'Wars'). Najsilniej rosły drzewa odmiany standardowej 'Gold Milenium', zaś najsłabiej odmiany standardowej 'Szampion'.
Dla perspektywicznych klonów o numerach 36 i 41 sporządzono metki identyfikacyjne (*DNA fingerprinting*).

9) Zakładanie i prowadzenie doświadczeń demonstracyjno-wdrożeniowych dla upowszechniania nowych odmian;

Kontynuowano 2 doświadczenia demonstracyjno-wdrożeniowe:

1. **Jabłoń – DW-2010-13** – doświadczenie z odmianą jabłoni ‘Ligolina’ na podkładkach P 14 i P 67 (Sad Doświadczalny Dąbrowice, powierzchnia ok. 0,3 ha).
Najintensywniej kwitły drzewa odmiany ‘Ligolina’ na podkładce P 67. Dla tej kombinacji komponentów (odmiana/ podkładka) otrzymano także wyższy plon z drzewa oraz większe owoce. Tegoroczne obserwacje potwierdzają nasze wieloletnie badania, że podkładka P 67 stymuluje intensywniejsze wybarwienie skórki owoców odmiany ‘Ligolina’.
2. **Jabłoń – DW-2016** - doświadczenie z nowymi odmianami jabłoni: ‘Pinokio’, ‘Pink Braeburn’, Nr 69 (J-2003-05) i Nr 70 (J-2003-11) na podkładce M.9 (Sad Doświadczalny Dąbrowice, powierzchnia ok. 0,1 ha).
Najintensywniej kwitły drzewa klonu Nr 70 (J-2003-11). Dla klonu tego otrzymano także najwyższy plon. Największe owoce wytwarzał klon Nr 69 (J-2003-05), a najmniejsze klon Nr 70 (J-2003-11).

10) Wyizolowanie DNA/RNA z tkanek roślin wytypowanych perspektywicznych genotypów mieszańcowych (wstępna ocena fenotypowa) przeznaczonych do badań;

Izolację DNA i RNA z genotypów mieszańcowych: J-2016-04-01 (46) (uzyskany z krzyżowania ‘Free Redstar’ x ‘Ligol Red’), J-2016-06-01 (6) (‘Free Redstar’ x ‘Sunrise’), J-2017-02-01 (4) (‘Free Redstar’ x ‘Pinokio’), J-2018-12-01 (11) (‘Melfree’ x ‘Ligol’), J-2018-20-01 (40) (‘Ligol Red’ x ‘Trinity’), przeprowadzono zgodnie z procedurami zoptymalizowanymi w PGIHRS. Na podstawie przeprowadzonej molekularnej analizy fragmentów DNA potwierdzono tożsamość genetyczną ww. genotypów.

Podobieństwo genetyczne (AHC) badanych siewek oraz ich form rodzicielskich oszacowano w przedziale 22-92%.

11) Wytypowanie sekwencji genów kandydujących (dostępne bazy, literatura, sekwencje o zróżnicowanej ekspresji uzyskane z analiz NGS przeprowadzonych w poprzednich latach badań, inne) do analizy qPCR poprzez opracowanie ich profili ekspresyjnych.

Dla genotypów mieszańcowych (punkt 10, matryce RNA) przeprowadzono ocenę profili ekspresyjnych genów związanych z regulacją odpowiedzi roślin na stres mrozu tj: MDP321783 i MDP196401 (pochodzą z bazy NGS PGIHRS). W testach qPCR profil ekspresji genu MDP321783 u siewek J-2018-20-01(40) (‘Ligol Red’ x ‘Trinity’) oraz J-2018-12-01(11) (‘Melfree’ x ‘Ligol’) był identyczny jak u form rodzicielskich, a w przypadku J-2016-04-01(46) i J-2017-02-01(4) – istotnie niższy. Ponadto, w genomie siewki J-2016-06-01(6) poziom ekspresji genu MDP321783 był 2-krotnie niższy, a MDP196401 2x wyższy w odniesieniu do jej formy matecznej ‘Free Redstar’. Uzyskane wyniki potwierdziły zależność aktywności badanych genów od genotypu rośliny oraz wskazały na zróżnicowany sposób regulacji cechy zależny od krzyżowanych form rodzicielskich.

Wyjazdy zagraniczne: V European Horticultural Congress – EHC2024, Bukareszt, Rumunia, 12-16 maja 2024 r. Na Kongresie w formie prezentacji ustnej przedstawiono aktualne wyniki badań i osiągnięcia w zakresie hodowli twórczej nowych odmian jabłoni pt. „Wartość produkcyjna nowych genotypów jabłoni (*Malus domestica* Borkh.) wyhodowanych w Instytucie Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy, Skierniewice, Polska” („The productive value of new apple (*Malus domestica* Borkh.) genotypes bred at the National Institute of Horticultural Research, Skierniewice, Poland”).

Wymierne/trwałe rezultaty realizacji zadania:

W roku 2024 do Krajowego Rejestru Odmian (KR) i Księgi Ochrony Wyłącznego Prawa (KO) wpisano 2 odmiany jabłoni:

1. ‘GOLDIN’ – Krajowy Rejestr 16.04.2024 r. (S 714), Księga Ochrony 14.06.2024 r. (S 283),
2. ‘RUGOLD’ – Krajowy Rejestr 16.04.2024 r. (S 713), Księga Ochrony 14.06.2024 r. (S 284).

Do badań rejestrowych COBORU zgłoszono nową odmianę jabłoni o numerze hodowlanym J-2002-21-02 (rodowód: ‘Rubin’ x ‘Gold Milenium’, proponowana nazwa ‘GOBIN’). Drzewo tej odmiany rośnie słabo lub średnio-silnie, tworzy koronę lekko stożkową, średnio zagęszczoną. Owoce tego klonu są: średniej wielkości i duże, stożkowate, o bardzo atrakcyjnym, wyrównanym i szlachetnym

kształcie. Skórka owoców jest zielono-żółta. Miąższ kremowy, soczysty, chrupki, bardzo smaczny. Odmiana wczesnie wchodzi w okres owocowania, dojrzałość zbiorczą owoce osiągają w drugiej połowie września, a konsumpcyjną – przechowywane w zwykłej chłodni – w połowie listopada. Owoce bardzo dobrze się przechowują zarówno w zwykłej chłodni (do końca marca), jak i w chłodni z KA (do końca czerwca). Odmiana odporna na parcha jabłoni, mało podatna na mączniaka jabłoni, średnio podatna na zarazę ogniową.

Opracowano metodą SSR profile/metki identyfikacyjne DNA klonów/ genotypów mieszańcowych jabłoni o numerach hodowlanych J-2002-21-02 (klon nr 36, rodowód: ‘Rubin’ x ‘Gold Milenium’) i J-2002-14-01 (klon nr 41, rodowód: ‘J-79’ x ‘Szampion’).

Opracowano ofertę wdrożeniową dla nowej odmiany jabłoni J-2002-21-02 (rodowód: ‘Rubin’ x ‘Gold Milenium’, proponowana nazwa ‘GOBIN’), polecanej do tradycyjnej uprawy towarowej, jak i amatorskiej w Polsce.

Ocena aktywności wytypowanych do badań markerów funkcjonalnych związanych z regulacją cechy podatności roślin jabłoni na zarazę ogniową oraz tolerancji na stres mrozu, pozwoliła na wstępne rozpoznanie procesu obronnego badanych roślin na zastosowane czynniki stresu (biotycznego oraz abiotycznego) i wykazanie przydatności przypuszczalnych markerów funkcjonalnych do wczesnej selekcji nowo wytworzonych odmian oraz monitorowania ważnych cech użytkowych jabłoni.

Działania upowszechnieniowo-promocyjne:

Publikacja przedstawiająca wyniki badań uzyskane w roku 2023 w ramach zadania 3.13: Ropelewska E., Lewandowski M. 2024. A comparative study of distinguishing apple cultivars and a clone based on features of selected fruit parts and leaves using image processing and artificial intelligence. *Acta Scientiarum Polonorum Hortorum Cultus*, 23(2), 79-92, <https://doi.org/10.24326/asphc.2024.5335>

Publikacja przedstawiająca wyniki badań uzyskane w latach 2023-2024 w ramach zadania 3.13: Ropelewska E., Lewandowski M. 2024. The changes in color and image parameters and sensory attributes of freeze-dried clones and a cultivar of red-fleshed apples. *Foods*, 13, 3784; <https://doi.org/10.3390/foods13233784>

Materiały konferencyjne/Abstrakt: Lewandowski M., Keller-Przybyłkiewicz S., Walencik A., Strojny K. 2024. The productive value of new apple (*Malus domestica* Borkh.) genotypes bred at the National Institute of Horticultural Research, Skierniewice, Poland. V European Horticultural Congress – EHC2024, Bucharest, Romania, 12-16 May 2024. S03 – Fruit Production Systems for Sustainable and Resilient Development. Book of Abstracts: 96-97, https://ehc.usamv.ro/wp-content/uploads/2024/07/S03_Book-of-abstracts.pdf

W dniu 7 czerwca 2024 r. w Laboratorium Pracowni Genetyki i Hodowli Roślin Sadowniczych odbyły się zajęcia pokazowe dla dzieci klas III szkoły podstawowej Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 5 w Skierniewicach, w ramach których dr Sylwia Keller-Przybyłkiewicz przedstawiła zakres badań molekularnych dotyczących charakterystyki nowych genotypów jabłoni.

3 października 2024 r. dr Mariusz Lewandowski podczas Konferencji „Osiągnięcia w hodowli roślin ogrodniczych”, zorganizowanej w Instytucie Ogrodnictwa-PIB w Skierniewicach wygłosił referat pt. „Postęp w hodowli nowych odmian jabłoni w Instytucie Ogrodnictwa – PIB”.

14 listopada 2024 r. dr Mariusz Lewandowski brał udział w seminarium hodowlano-naukowym zorganizowanym przez Związek Twórców Odmian Roślin Uprawnych w Instytucie Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu oraz prowadził konsultacje w zakresie hodowli nowych odmian jabłoni na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu.

19 listopada br. odbyły się w Instytucie Ogrodnictwa – PIB w Skierniewicach wykłady dla studentów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Podczas spotkania wygłoszono prelekcję: „Kierunki badań i osiągnięcia w hodowli nowych odmian jabłoni w Instytucie Ogrodnictwa – PIB” – dr inż. Mariusz Lewandowski.

W siedzibie Pracowni Genetyki i Hodowli Roślin Sadowniczych, a także telefonicznie oraz e-mailowo udzielano porad i konsultacji wielu producentom jabłoni na temat realizowanego programu hodowli jabłoni, wartości produkcyjnej wyhodowanych odmian oraz ich przydatności do uprawy towarowej

w Polsce. Prowadzono spotkania informacyjne dla producentów owoców oraz szkółkarzy zainteresowanych odmianami jabłoni wyhodowanymi w IO-PIB.

Wykonanie miernika:

Mierniki na 2024 r. dla zadania 3.13.:

1. liczba kombinacji w wykonanym programie krzyżowań: **plan: 15, wykonanie: 15**
2. liczba wyselekcjonowanych i rozmnożonych materiałów wyjściowych o pożądanych cechach: **plan: 5 klonów, wykonanie: 5**
3. liczba zgłoszonych klonów/odmian do badań rejestrowych COBORU: **plan: 1, wykonanie: 1**
4. liczba opracowanych metek identyfikacyjnych (DNA-fingerprinting) dla klonów/odmian zgłoszonych do badań rejestrowych COBORU: **plan: 1, wykonanie: 1**
5. liczba wytypowanych sekwencji DNA/RNA dla pożądanych cech: **plan: 2, wykonanie: 2**
6. liczba opracowanych ofert wdrożeniowych dla nowych odmian zgłoszonych do badań rejestrowych COBORU: **plan: 1, wykonanie: 1**
7. liczba doniesień (ustnych lub posterów) na konferencjach międzynarodowych: **plan: 1, wykonanie: 1**